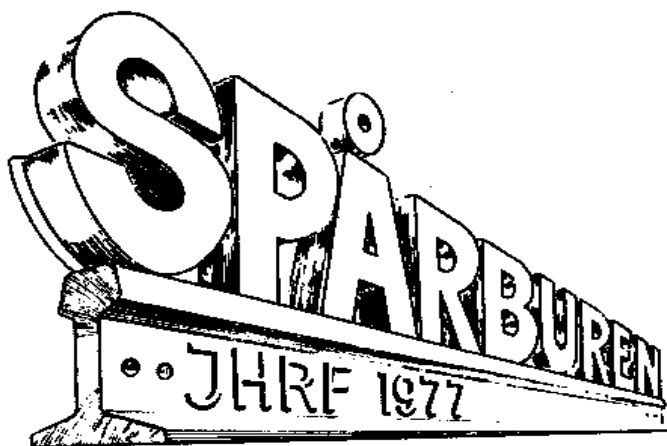

Föga periodiskt organ
för

**JÄRNVÄGS-
HISTORISKA
RIKSFÖRBUNDET**
Box 1134
171 22 SOLNA

Hemsida: www.jhrf.se
Mejl: kontakt@jhrf.se

Medlem av
* ArbetSam
* FEDECRAIL

ISSN 0280-9796

Bidrag sändes till

Spårburen
c/o JHRF, Box 1134
171 22 SOLNA
anders.svensson@jhrf.se

Redaktör (Red):
Anders Svensson

4/14

2014-06-02

INLEDNING

Här ytterligare en Spårburen efter en dryg månads uppehåll och med en del smått och gott som hänt sedan senast. Tanken är att återkomma om några veckor för att bli berättade om FEDECRAIL-kongressen.

I detta tämligen omfattande nummer kan man läsa om:

- Från styrelsen med information årets Almedalsdeltagande, om årets *Tågsläpp* samt ett remissvar som sänts till Transportstyrelsen
- Information från Transportstyrelsen om förslag till sänkta avgifter, ändrad hantering av utbildningsplaner samt att en tingsrättsdom om en förare med Asperger accepteras
- En rapport från Transportstyrelsens senaste branschrådsmöte
- En artikel med rapport från det senaste mötet mellan de transporthistoriska riksorganisationerna
- En inbjudan till årets *Kulturarvsdag* från RAÄ.

FRÅN STYRELSEN

Almedalen 2014

Planering inför JHRF/MRO deltagande i årets Almedalsvecka, 2014-06-30—07-04, går nu in i slutskedet. Årets Almedalsvecka blir större än någonsin, med ett stort utökat utställningsområde, detta supervalår 2014. Ett nära samarbete med andra riksorganisationer inom det rörliga kulturarvet pågår och på platsen finns även Arbetlivsmuseernas Samarbetsråd, Båthistoriska Riksförbundet, Experimental Aircraft Association (prel), Motorhistoriska Riksförbundet, Svensk Flyghistorisk Förening, Sveriges Segelfartygsföreningen och Sveriges Ångbåtsförening. Nu är monterplats, 620 i Norra Hamnen, bokad och klar samt polistillstånd har erhållits. Det blir ett antal tält och någon/några gammelmiljöer förutom vår godsvagn, som liksom förra året ska fungera som seminarielokal.

JHRF/MRO:s gemensamma seminarieprogram är klart. Följande seminarier kommer att hållas:

- Måndag 11-12 **Våra unika Järnvägsmiljöer, så räddar vi den kulturhistoriska järnvägsmiljön** Det fasta järnvägshistoriska kulturarvet, stationsmiljöer m m – hur skall det bevaras?
- Tisdag 11-12 **Museitågen som turistattraktion** De svenska museitågen, som en betydande del inom kulturturismen.
- Onsdag 11-12 **Museitågen, en del av det europeiska Järnvägsnätet** Museitågen nu representerade i Europeiska Järnvägsbyrån (ERA)
- Torsdag 11-12 **Järnvägens kulturarv inte bara männens värld - nya perspektiv med tjej och ungdomssatsningar** Kvinnorna, ungdomarna och museitågen – hur vi engagerar vi nya aktiva medlemmar

Dessutom kommer även några av de andra organisationerna att hålla seminarier på platsen, i godsvagnen eller i en bil. Mer om seminarierna finns på Almedalsveckans hemsida – se www.almedalsveckan.info och sök på plats H620 bland arrangemangen.

Nu pågår uppdatering av folder, marknadsföring och utskick av inbjudan till politiker och beslutsfattare. (Åke Paulsson från MRO-Aktuellt 5/14, kompletterat av red)

Tågsläpp

Årets Tågsläpp tycks ha blivit en succé! I det varma och vackra vädret – detta år hade nog det fungerat med Tågsläpp även långt norrut! – hade de 14 Tågsläppsarangörer som rapporterat in uppgifter tillsammans närmare 3 200 besökare och 12 media har rapporterat inför/efter Tågsläpp. En fick tyvärr ställa in p g a akut brist på personal den aktuella dagen. Då de som rapporterat utgör precis hälften av de som haft Tågsläppsarrangemang detta år så skulle det kunna ha varit över 6 000 besökare på alla arrangemangen tillsammans, men en mer realistisk siffra är kanske runt 5 000 besökare – men redan det är en mycket god besöksiffra!

FRÅN STYRELSEN forts

Remissvar och skrivelser

Här kommer ett som inlämnades i slutet av maj:

Remissvar avseende Transportstyrelsens Förslag till föreskrifter om avgifter inom Transportstyrelsens verksamhet (TSF 2014-45)

JHRF består av 36 medlemsorganisationer, varav 33 ideella föreningar, som bedriver museitågstrafik. Samtliga föreningar som bedriver trafik på statens spår- och järnvägar är medlemmar i JHRF.

JHRFs grundinställning är att kultur- och trafikhistorisk verksamhet som utövas av ideella, icke-kommersiella föreningar och företag, överhuvudtaget inte ska beläggas med avgifter för tillsyn, tillstånd eller kvalitetskontroll.

Verksamheten utövas i grunden med syftet att bevara och visa upp den historiska utvecklingen inom området.

Det totala omfånget av verksamheten är ringa jämfört med motsvarande kommersiell verksamhet vars syften är helt andra – att utföra ett transportarbete.

JHRF ställer sig positiva till de i Transportstyrelsens förslag till föreskrifter (TSF 2014:) framförda förslagen med nedan nämnda undantag.

Eftersom förbundet enligt ovan anser att tillstånd för museiorganisations verksamhet inte ska avgiftsbeläggas och detta oberoende hur verksamheten organiseras föreslås att sista meningen i 1 § i 3 kap. omformuleras till:

”Museiorganisationer är befriade från avgifter enligt 2–15 §§ i detta kapitel.”

INFORMATION FRÅN TRANSPORTSTYRELSEN

Förslag om sänkta avgifter på remiss

Transportstyrelsen föreslår en sänkning av myndighetens avgifter med totalt 9 procent under 2015. Det är en minskning motsvarande 125 miljoner kronor. De största sänkningarna föreslås inom vägtrafikområdet.

Både inom järnväg och inom sjöfart är det endast ett mindre antal avgifter som justeras. Medan järnvägsavgifterna sammantaget sänks, höjs sjöfartsavgifterna något. Det senare beror bland annat på att vi föreslår några nya avgifter, bland annat för tillsyn av hamnarnas avfallshantering.

Inom luftfarten sänks ett flertal avgifter. Det har möjliggjorts genom de effektiviseringar som myndigheten har gjort. Regeringen anser också att Transportstyrelsen kan behålla den så kallade myndighetsavgiften tills vidare, vilket bidrar till att hålla nere övriga avgifter. Myndighetsavgiften på 6 kronor tas ut per avresande passagerare på svenska flygplatser och skulle enligt tidigare beslut successivt tas bort.

Det är inom vägtrafiken som de största avgiftssänkningarna föreslås. Vi har sett över vägtrafikregisteravgiften, som betalas av alla fordonsägare och kommit fram till att avgiften kan täcka fler kostnader än idag. Det innebär i sin tur att flera andra avgifter kan tas bort. Samtidigt föreslår vi att avgiften sänks från 65 kronor till 60 kronor. Det är en liten förändring men som berör många, vilket gör att den samlade sänkningen ger över 40 miljoner kronor.

Synpunkter till och med den 26 maj

Förslaget på nya avgifter skickas nu på remiss. Fram till den 26 maj kan synpunkter lämnas till oss. Sedan tar vi ställning till synpunkterna och gör eventuella justeringar innan förslaget presenteras för Transportstyrelsens styrelse som därefter fattar beslut efter sammaren. De nya avgifterna börjar gälla från och med 2015.

Du hittar remissen med föreskriftsförslag och konsekvensutredningar under

<http://www.transportstyrelsen.se/sv/Regler/Remisser/Remiss-av-Transportstyrelsens-foreskrifter-om-avgifter/> (Transportstyrelsens nyhetsarkiv 2014-04-28 – jfr **FRÅN STYRELSEN** ovan!)

Information om utbildningsplaner

Förändringar angående prövning av utbildningsplaner för järnväg, tunnelbana och spårväg

Transportstyrelsen har initierat ett föreskriftsarbete som kan mynna ut i att myndigheten upphör med att pröva och godkänna utbildningsplaner för personal med arbetsuppgifter av betydelse för trafiksäkerheten inom spårbundet trafik. Under tiden som detta föreskriftsarbete pågår vill vi påminna om möjligheten att ansöka om undantag från krav på godkännande av utbildningsplaner.

Idag krävs att en utbildningsplan för grundutbildning för personal med arbetsuppgifter av betydelse för trafiksäkerheten godkänns av Transportstyrelsen innan den används (se 9 § BV-FS 2000:3). Transportstyrelsen kan meddela undantag från kravet på godkännande.

Transportstyrelsen kommer att se över BV-FS 2000:3 och bedömer att det i framtiden sannolikt inte kommer att krävas något godkännande av utbildningsplaner, det är dock oklart när detta kommer att ske. I dag är det BV-FS 2000:3 och dess krav som gäller. Även om undantag beviljats kommer utbildningsplanerna att ingå i Transportstyrelsens tillsyn. Därför ska ett eventuellt undantag från kravet på godkännande kunna visas upp vid en tillsyn

INFO FR TRANSPORTSTYRELSEN forts

Transportstyrelsen bedömer att det redan nu finns stora möjligheter att beviljas undantag från kravet på godkännande av utbildningsplaner och har tagit fram en särskild blankett för att begära undantag (se bifogad blankett) Blanketten finns även publicerad på <http://www.transportstyrelsen.se/Global/Blanketter/Jarnvag/Godkannande/Begaran-om-undantag-fran-krav-pa-godkannande-av-utbildningsplan-for-grundutbildning.pdf> (mejl från Transportstyrelsen 2014-04-30 – jfr artikeln **TRANSPORTSTYRELSENS BRANSCHRÅDSMÖTEN** nedan!)

Transportstyrelsen överklagar inte tingsrättsdom

Den 9 april meddelade tingsrätten i Norrköping i en dom att Transportstyrelsen har diskriminerat Torolf Jansson. Myndigheten väljer att inte överklaga domen.

Transportstyrelsen anser att man hanterat Torolf Janssons ansökan på ett sakligt och korrekt sätt, men accepterar domstolens bedömning av att underlaget inte visar det.

Transportstyrelsen kommer att ta lärdom av domen och kommer i framtiden se till att det framgår tydligt i myndighetens beslut att man gjort en individuell och saklig bedömning. (Detta gäller en lokförare som konstaterats ha Aspergers syndrom; red anm.) (*Transportstyrelsens nyhetsarkiv 2014-04-28*)

Regelförändringsprenumeration

Red har en längre tid hört talas om att det finns möjlighet att prenumerera på regelförändringar på Transportstyrelsens hemsida, men inte hittat detta, bara möjlighet att genom ett RSS-flöde få information om nyheter i största allmänhet på denna hemsida. Under det senaste branschrådsmötet frågade red om detta i en paus och fick på nytt höra att möjligheten finns och det på regeldelen av hemsidan. Efter lite letande så hittade red till sist detta, och här är en länk till hjälp för er andra som också undrat:

<http://www.transportstyrelsen.se/Om-webbplatsen/Prenumerera-pa-information/Anmalan-till-prenumeration/>

TRANSPORTSTYRELSENS BRANSCHRÅDSMÖTEN

Möte 2014-05-28

Mötet, som ägde rum i Borlänge, samlade ca 30 personer. Här kommer lite info som jag bedömer är viktig för oss. Dagordningen, presentationerna, (så småningom) mötesanteckningar m m finns på Branschrådets hemsida under länken:

<http://www.transportstyrelsen.se/sv/Jarnvag/branschradet/Moten/Moten-2014/Motet-den-28-maj-2014/>

Angående hanteringen av utbildningsplaner har Transportstyrelsen arbetat intensivt med detta och planerar att sluta pröva utbildningsplaner, vilket också innebär att avgiften för godkännande av sådana försvinner. Eftersom regelförändringar tar tid har man under tiden infört en möjlighet att söka undantag från kravet på godkända utbildningsplaner – vid tillsyn kommer man då att titta på om det finns godkända utbildningsplaner eller om det finns undantag registrerat. Blankett för ansökan om undantag finns att ladda ner på länken <http://www.transportstyrelsen.se/Blanketter/Jarnvag/Godkannande/Begaran-om-undantag-fran-krav-pa-godkannande-av-utbildningsplan-for-grundutbildning/>

Man nämnde att mindre avvikelser från *TSD Trafikstyrning* avseende ERTMS-specarna – som inte påverkar driftskompatibiliteten – avses kunna accepteras. Det är att detta inte kunnat göras som (till stor del) ligger bakom förseningen av införandet av ERTMS på Södra Stambanan.

Det ska inte införas krav på kompositbromsblock på äldre godsvagnar (för att minska buller) – detta avses i stället lösas med differentierade spåravgifter.

Angående *TSD Drift* diskuteras det krav på (annan) ombordpersonal (i säkerhetstjänst). Transportstyrelsen anser att detta inte ska regleras i en TSD, utan i stället regleras via järnvägsföretagens säkerhetsintyg där de själva klassar denna personal, för att undvika ökade kostnader med krav på ytterligare register och ytterligare byråkrati.

ERA har börjat med ”hälsokontroller” av de nationella säkerhetsmyndigheterna och Transportstyrelsen har varit bland de första att utsättas. Kontrollgruppen har besökt Transportstyrelsen, Näringsdepartementet, Statens Haverikommission och det ska komma en rapport första veckan i juni. Det har föreslagits att dessa rapporter ska vara ”avkodade” avseende vilket land det gäller...

En ny *TSD Lok och passagerarfordon* ska beslutas vid ett kommande RISC-möte – i denna är spårvägar, tunnelbanor, lokalbanor och museibanor uttryckligt undantagna. Det blir även en ändrad *TSD Funktionshindre* där en inventering av fordon och anläggningar ska göras inför kommande anpassning. Det är dock medlemsstaterna, inte EU, som ska besluta om omfattningen av detta. Problem med gränssnitt mot samhällets allmänna krav på anpassning till funktionshindrade framfördes – det är inte bra om järnväg får egna regler.

Införandet av fjärde järnvägspaketet ser ut att delas upp i teknikfrågor – som genomförs först – och marknadsfrågor – som genomförs senare eller kanske inte alls p g a motstånd från länder och EU-parlamentsgrupper.

Införandet av godskorridorer pågår men införs först 2015-11-10 för den som berör Sverige, dvs Stockholm/Hallsberg/Oslo—Palermo. Det återstår bl a att

TRANSPORTSTYRELSENS ...MÖTEN forts

komma fram till hur mycket av kapaciteten som ska reserveras för just korridortrafiken.

Det finns föreslagna ändringar i *TSD Trafikstyrning och signalering* som innebär att underhållsreglerna för ERTMS Baseline 3 ska uppgraderas till 3.4.0. Bl a ska frekvensbandet begränsas till att klara tal, så att filter kan installeras. Man har identifierat 52 riskpunkter med Baseline 3 ombord och 2.3.0 på markutrustningen (som i Sverige). Denna TSD föreslås utvidgas till att gälla hela EUs järnvägsnät, mest för att undvika att länderna utvecklar egna tågskyddssystem.

EU vill införa möjlighet till fleråriga ramavtal om infrastrukturkapacitet för att medge långsiktig planering, klara av investeringar och finansiering. Transportstyrelsen är positiv till tanken med ramavtal, men är negativ till en hel del av den föreslagna detaljregleringen, nivåer på omfattningen m m.

Ett regeringsuppdrag till Transportstyrelsen att redovisa hur tillsynen av järnvägen(s underhållsverksamhet) kan förbättras har rapporterats. Man valde att tolka uppdraget generellt och har tittat på all tillsyn inom järnvägsområdet. Bakgrunden var ett antal spektakulära olyckor i slutet av förra året. Man ska ha fokus på analys och säkerhetstillsyn. händelserapporterna ska analyseras bättre och man ska titta mer på andras (Haverikommissionens, järnvägsföretagens och infrastrukturförvaltarnas) olycksutredningar. Man kan utveckla vad som studeras vid tillsyner, kan välja ett tema att analysera, t ex en grupp av händelser och kan jobba mer med de data som redan finns, t ex järnvägsföretagens m fl årliga säkerhetsrapporter. Det kan bli aktuellt med förstärkt tillsyn och uppföljning av åtgärder och deras effekter där det är motiverat ur risksynpunkt. Man ska åstadkomma detta genom metodutveckling, mer stöd för bedömningar och genom att tänka igenom syftet.

En fråga om man tänkt på att andra ska kunna få tillgång till detta, t ex genom tillsynsrapporter på hemsidan, seminarier och sammanfattningsrapporter som kan hjälpa andra att inte begå samma misstag besvarades med att Transportstyrelsen har identifierat dessa behov, men bl a konkurrenshänsyn har framförts mot rapporter på hemsidan – såvida de inte är ”avkodade”. De är dessutom nu rätt så ”kryptiska” och förstås endast av de inblandade (om ens de; red anm). En seminariedag hade planerats till februari men har skjutits på i avvaktan på att få förändringarna på plats. Detta kommenterades med att det är bättre att sätta igång genast – innan allt är ”perfekt”. Transportstyrelsen tyckte att detta var bra förslag och att man bör titta på lösningar för att åstadkomma en bättre information om genomförda säkerhetstillsyner.

Angående förbättringar av mötena hade synpunkter om ”korsstoppning” förekommit, vilket man försökt åtgärda. Någon tyckte att det faktum att underlagen nu finns på hemsidan har möjliggjort bättre förberedelser, men att förkortningar behöver förklaras. Transportstyrelsen Spårbyrå 4/14

har även fått synpunkt på att dagordningens punkter behöver förklaras bättre och ska titta på detta. Nästa möte äger rum 2014-10-08 i Borlänge eller Stockholm. På fråga fick red veta att man då planerar att ha det årliga deltagandet av Transportstyrelsens styrelse. (red 2014-05-28)

RIKSORGANISATIONSMÖTE 6

Plats: Arbetets museum, Laxholmen, Norrköping

Tid: 2014-05-22 kl 13 – 16

Närvarande:

Peter Edqvist (PE), ordförande MHRF, Rolf Eriksson (RE), styrelsemedlem VHS, Kjell Franzén (KF), EAA Sverige, Lovisa A Grentzelius (LG), samordnare ArbetSam, Ragnar Hellborg (RH), ordförande MRO, Håkan Johansson (HJ), vice ordförande SÅF, Anders Lind (AL), ordförande ArbetSam, Torsten Nilsson (TN), intendent Arbetets museum/ArbetSam, Lars Palm (LP), ordföranden SSF, Rutger Palmstierna (RP), ordförande BHRF, Anders Svenson (AS), kassör SÅF, Anders Svensson (ASv), sekreterare JHRF.

Deltagande organisationer: Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd, ArbetSam, Båthistoriska Riksförbundet, BHRF, Experimental Aircraft Association (Sverige), EAA, Järnvägshistoriska Riksförbundet, JHRF, Motorhistoriska Riksförbundet, MHRF, Museibanornas Riksorganisation, MRO, Sveriges Segelfartygsförening, SSF, Sveriges Ångbåtsförening, SÅF, Vagnshistoriska Sällskapet, VHS.

Anteckningar:

Deltagarna presenterade sig, se närvaroförteckningen ovan. RE önskade tidigare utskick av dagordningen.

Samarbete med Riksantikvarieämbetet

TN inledde med att gruppen träffades i höstas och då beslutade uppvakta RAÄ. En grupp på fyra personer utsågs att genomföra uppvaktningen och han hade skickat ut en rapport om denna: RAÄ var samarbetsvilliga, kunde tänka sig att hjälpa till med att driva vissa frågor och organisationerna har fått skicka in de frågor man ansåg var mest angelägna att driva (mot myndigheter) och dessa har sammanställts och skickats ut inför mötet. Innan diskussionen delade han ut information om vad RAÄ är för något och vad som är deras verksamhet. De jobbar nu mest med det fasta – och riktigt gamla – kulturarvet, så det yngre och rörliga kulturarvet är nytt för dem. Det gavs tid för att läsa igenom materialet och bland detta kunde deras verksamhetsidé noteras: *Vi gör så att kulturarvet bevaras, används och utvecklas.*

RIKSORGANISATIONSMÖTE 6 forts

TN fortsatte med att det nu gällde att enas om ett antal punkterna att driva tillsammans med RAÄ. TN och LP framhöll att det gällde att komma fram till vad som kan drivas mot RAÄ, kanske t ex K-märkning. RP påpekade att frågorna skiljer mellan enskilt och kollektivt ägda transportmedel samt att myndigheterna inte har uppdrag att skydda kulturavet, varför det är viktigt att driva frågan om den starka bevaranderätten. Man behöver en tidsgräns i st f K-märkning som kvalifikationskriterium för regelundantag.

AL påpekade att det är svårt för museerna att vända sig till barn och ungdom genom att skolorna inte får samla in pengar – de måste få pengar att använda till sådana aktiviteter. RH påpekade att MRO önskar driva samma fråga och att – skolornas åkande med museitågen är mycket mindre nu. Det är däremot mycket fler pensionärsgupper nu. LP undrade om man även vet om att verksamheterna finns? RH berättade att MRO nu mest jobbar med regelverket. RP föreslog att han har en genomgång av MRO lyckade arbete med Transportstyrelsens avgifter vid ett senare tillfälle. AS påpekade att Transportstyrelsen har satt igång ett projekt nationella föreskrifter där SÅF får vara med – man kan se information om projektet på Transportstyrelsens hemsida.

KF berättade att EAA inte ansågs uppfylla principerna för att få RAÄs centralorganisationsbidrag, men man vet inte vilka principer det gäller. Om det är så är det ju också frågan om man kan vara med och driva frågor mot RAÄ. Några undrade om det kan handla om att EAA även sysslar med nybyggen. KF svarade att han funderat på om just flygbevarandet borde bli en egen organisation (inom EAA). RP framhöll att RAÄ inte har jobbat med det rörliga kulturarvet – det gäller att arbeta på att de ska stödja bevarandet av kulturarvet mot andra myndigheter. KF påpekade att flygbevarandet har haft bättre stöd från de tidigare myndigheter som var föregångare till Transportstyrelsen. ASv framhöll att det som det rörliga kulturarvets organisationer är bra på är användandet av kulturarvet – vilket är en del av RAÄ verksamhetsidé – men behöver hjälp med att kunna få ägna sig åt detta mot andra myndigheters reglerings- och avgiftslusta. RP fyllde på med att det är just vad stärkt bevaranderätt handlar om. LP påpekade att RAÄ kan vara till hjälp med att tala om för andra myndigheter att detta bevarande finns.

ASv berättade att JHRFs viktigaste fråga är ERTMS, vars stora kostnader handlar om typgodkännanden. Eftersom bevarade fordon är av en mängd olika typer blir det nästan ett typgodkännande per fordon. JHRF arbetar dock både med standardiserad utrustning för att förenkla typgodkännandet och med finansiering med Näringsdepartementet och Trafikverket – standardiserad utrustning är också intressant för banunderhållsfordon och godsoperatörer, eftersom även de har stor typriktighet i sin fordonflotta, varför denna utrustning kan vara ett slags ”betala tillbaka” till samhället. Detta är inte fråga att driva mot RAÄ, vilket däremot rivningen av fastigheter invid järnväg är. Bakgrunden till detta är

dagens miljölagstiftning, där man inte kan hävda att järnvägen var först om någon som köper en fastighet klagar på buller m m – därför är det enklast för Trafikverket att riva... KF fyllde på med att det även gäller gamla flygplatser och LP att det även gäller gamla hamnar. PE berättade att MHRF önskar driva kravet på att gamla originaldokument ska skickas in till Transportstyrelsen för att sedan förstöras – enligt gallringsreglerna. Man har även två andra frågor: att få in ungdomar i skolan i bevarandeverksamheten och att få skydd för det rörliga kulturarvet mot andra myndigheters åtgärder. HJ påpekade att SÅF har arbetet med de nya nationella föreskrifterna på gång och han ser ingen ytterligare aktuell fråga att driva mot RAÄ. Så småningom behöver man driva bemanningsreglerna. PE framhöll att man behöver tänka i tid även om detta och därför sätta igång nu.

TN meddelade från Stieg Ingvarsson att SFF vill slåss för att det blir ett civilt flygmuseum. Han undrade om RAÄ kan driva detta? ASv påpekade att *Trafikverkets museer* driver denna fråga och eventuellt har kommit en bit på väg. AL påpekade att Flygvapenmuseum m fl inte längre drivs av försvaret, nu ligger de under kulturdepartementet. KF påpekade att ett sådant museum inte handlar om rörligt kulturarv, varför det är inte är något för denna grupp att driva.

De fyra frågor som gruppen **enades** om att driva är:

- Stärkt bevaranderätt för det rörliga kulturarvet
- Barn och ungdomars rätt till kulturarvet
- Trafikverkets raska rivning av kulturhistoriska byggnader
- Att förhindra inkrävandet av historiska registreringsbevis i original

Namnfrågan

Det föreslogs *Transporthistoriskt Nätverk, Nätverket för Transporthistoria, Transporthistoriska kulturarvet* samt *Det Rörliga Kulturarvet* som namn på gruppen. **Beslutades** att använda gruppsnamnet *Transporthistoriskt Nätverk* – förkortat *ThN*.

ASv föreslog att frågan om gruppen kan uppträda under ett gemensamt paraply vid ett eventuellt deltagande i Almedalen 2015 kan behöva diskuteras vid ett Almedalsmöte – man kan vinna stort på detta kostnadsfritt om *Region Gotland* accepterar detta, men det behöver också diskuteras utifrån hur detta påverkar organisationernas möjlighet att driva egna frågor.

ASv föreslog också att gruppen rent organisatoriskt ska vara en sektion under ArbetSam – man har då fördelen att kunna utnyttja en redan existerande organisation med organisationsnummer, vilket behövs i en ansökan om tillstånd för plats i Almedalen – annars krävs ett ganska omfattande arbete med formellt bildande av en ny organisation.

RIKSORGANISATIONSMÖTE 6 forts

Gemensam broschyr Almedalen 2014

PE skickade runt ett förslag, som behöver cirkuleras inom organisationerna – MHRF vill gärna ha bättre illustrationer. De vill även bättra på omslaget och behöver då förslag till fordonsbilder som man inte behöver betala copyrightavgifter för. Det behövs även bättre logon för några organisationer. Förslag skickas till *goran.schusseleder@mhrf.se* med kopia till *catrine.wallheim@mhrf.se*. Anders Svensson önskade broschyrförslaget som fil för att kunna skicka den till JHRF/MRO Almedalsgrupp (har anlänt; antecknarens anm). LG ville ha med ArbetSam. Rolf Eriksson tyckte att de fetstilta rubrikerna var svåra att läsa. LP tyckte att de gav en känsla av 1920-tal, vilket passar vårt kulturarv. LG påpekade att hon vill få med denna i ett utskick som Arbetsam planerar att 2014-06-23 skicka ut till 1 500 mottagare – de behöver då broschyren senast 2014-06-16. **Beslutades** därför att synpunkter ska vara inne senast 2014-05-27. HJ föreslog att ha framsidans logo i större format på platsen. RP föreslog att ha Kulturarvet som första punkt bland de tre punkter som ska drivas. RE påpekade att VHS inte står med i uppräknningen över organisationer, troligen p g a de inte är med i Almedalen – de borde nog vara med i uppräknningen.

Motion till ArbetSams årsmöte

Till ArbetSams årsstämma inkom en skrivelse där motionären anförde att *Jag vill att ArbetSams årsmöte uppmanar RAÄ att på ett bättre sätt än nu, göra ansökningar, beviljade bidrag, redovisningar av avslutade och oavslutade projekt som rör bidrag till arbetslivsmuséerna tillgängliga*. Årsmötet beslutade att anta motionen och uppdrog åt styrelsen att kontakta Riksantikvarieämbetet i frågan. TN påpekade att projektstödet funnits sedan 2006, att det inte är helt bra skött eftersom man inte vet vilka projekt som pågår, vilka som är klara o s v. Han delade ut motion till ArbetSams årsmöte enligt ovan. Tanken är att åstadkomma en skrivelse och en uppvaktning. Han föreslog att ta med denna information för kännedom – det är bra om man kan redovisa hur man använder sina bidrag. ASv berättade att han i JHRFs Spårburen brukar redovisa sökta och erhållna bidrag inom järnvägsområdet efter underlag från RAÄ.

Kunskapscentrum

TN berättade att Arbetets museum driver detta projekt under en tvåårsperiod och hoppas få fortsätta med detta. Man ska genomföra 8 utbildningar, varav 4 *Lilla museiskolan* om att sköta om sitt museum – de kvarvarande tillfällena är under hösten i Grimeton och Boden. Det ska bli två museipedagogiska kurser på Statarmuseet (i Skåne) respektive på Qvarnstensgruvan, en om maskinkonservering, i början av september en utbildning i Eskilstuna om ångpannor samt i mitten av september om textilmaskiner. Det är bra om organisationerna har egna idéer om utbildningar – de uppmanades höra av sig om detta. AL önskade särskilt puffa för *Lilla Museiskolan* – fler kan delta på denna utbildning. Torsten Nilsson berättade att det blir flera kurser nästa år – han kommer att sprida informationen till organisationerna som uppmanades sprida den vidare.

Korta rapporter från alla organisationer

RP berättade att **BHRF** främst jobbar med stärkt bevaranderätt och lägger frågan om *K-RUT* på is t v av olika skäl. Dessutom arbetar man på ett veteranbåtsregister, även på andra språk än svenska och för andra båtar än organisationens egna. Man har sökt RAÄ-bidrag för detta.

KF berättade att **EAA** arbetar på två remisser, den ena om konkurrensutsättningen av den luftvärdighetsbeaktning som föreningen nu håller på med. Man får en ersättning på 1 MSEK/år för detta, men Transportstyrelsen vill nu avskaffa detta och flygplansägarna ska nu i stället betala en kommersiell utförare för detta. Det innebär att de får betala tre gånger så mycket som nu inklusive avgifterna till Transportstyrelsen. Underlaget har skickats till medlemmarna. Den andra remissen gäller Transportstyrelsens avgifter, vilka man inte förstår – de är mycket högre än motsvarande för bilar.

RE berättade att **VHS** jobbar med hemsidan, där bl a alla tidigare tidningar lagts upp och även information om hantverkare. Man satsar på att vara med på jippon för att visa upp sig och sälja skrifter.

ASv berättade att **JHRF** i första hand arbetar med gemensamt trafikillstånd, men även med en ansökan till Transportstyrelsen att betraktas som museiorganisation, gemensam utbildningsorganisation, ERTMS, remissbevarande m m

AS berättar att **SÅF** jobbar med *projekt nationella föreskrifter*, som omfattar alla båtar. RP undrade om det är någon distinktion mellan kulturarvsbåtar och andra? AS svarade att han inte kan svara på detta. Man ska se över alla föreskrifter, man tar ut segment i taget att titta på och har då möjlighet att komma med synpunkter. Ett exempel är däcksstabilitetsdirektivet, som kanske inte behövs för dessa båtar. Håkan Johansson framhöll att detta även kan vara något för RAÄ att titta på – man kan påpeka att sådana förändringar påverkar originalutförandet.

RIKSORGANISATIONSMÖTE 6 forts

LP berättade att *SSF* försöker kompetensutveckla medlemmarna – alla ska bli aktiva.

PE berättade att *MHRF* har invigt *Svenskt Motorhistoriskt Arkiv* för några månader sedan – till denna kom ordföranden i kulturutskottet trots samtidigt pågående riksdagsdebatt. Man har tryckt på om dispensavgifter som höjts och bad att få se utredningen med underlaget för denna höjning – nu är det på remiss att slopa nästan alla avgifter. Man har haft problem med vissa funktioner på Transportstyrelsens hemsida – nu ska man tillsammans arbeta på detta. Utbildningen i Motala om renovering och service av historiska bilar och MC fungerar bra och kör vidare i höst. Man har önskat få till en yrkeshögskoleutbildning, men fick ett klargörande från yrkeshögskolemyndigheten, egentligen som svar på en liknande förfrågan från en organisation för kommersiella att ett direktiv om teknik innebär att alla utbildningar om teknik endast ska bedrivas på gymnasienivå. RP påpekade att en UNESCO-konvention om det immateriella kulturarvet är ratificerad av regeringen – har man tittat på denna? PE svarade att det har man – man känner väl till denna.

LG berättade att *ArbetSam* håller på med ett pedagogiprojekt, utbildar medlemmarna om att tillgängliggöra sina museer samt *Kulturarvsdagen* 2014-09-14 som man jobbar med tillsammans med RAAÄ och Hembygdsförbundet.

RH berättade att *MRO* främst arbetar med att förenkla regelverket för fristående banor, särskilt museibanorna. Man har även ett säkerhetsseminarium två dagar varje år på vintern, då alla banor är med – detta uppskattas av Transportstyrelsen.

TN tackade för genomgången och noterade att alla organisationer tycks vara fullt sysselsatta.

Nästa möte

Beslutades att anordna det 2014-10-16 i Norrköping kl 13—17. Till mötet bjuds Transportstyrelsens GD in 13:30—15 med syfte att presentera organisationerna. Torsten Nilsson syftet med detta är att han ska lära känna gruppen. RH ombads att prata en halvtimme om MRO Transportstyrelsearbete. TN gör förslag till dagordning.

Övriga frågor

PE påpekade att det är valår i år och han undrade om organisationerna gjort något av detta skäl? MHRF ska träffa ett antal personer från det fordonshistoriska nätverket i riksdagen på Spårvägmuseum. Man har skickat ut några frågor till partierna, bl a om bevarande av det rullande kulturarvet. AS påpekade att om det blir skifte vid makten får man tänka på att odla nya kontakter. PE påpekade att oavsett om det blir ett sådant eller inte blir det många nya riksdagsmän eftersom många slutar.

AL påpekade att om (S) vinner så blir det antagligen fri entré på centralmuseerna och det kan bli problem för de små museerna – man avser att ta upp önskemål om höjt RAAÄ-bidrag och annat stöd till arbetslivsmuseerna. Ordföranden i kulturutskottet Gunilla C Carlsson kommer att uppvaktas om detta.

RP önskade att det tas fram lagtext om hur det rörliga kulturarvet kan stärkas, varför han föreslog att tillsätta en egen juristkommission kring detta. Han avser att åstadkomma en skrivning för att konkretisera detta – ordförande för kommissionen kan vara Björn von Sydow. PE tyckte att detta var en bra idé och har förslag på namn till denna, men föreslog att avvakta Almedalen och riksdagsvalet.

LP berättade att SSF har svårt att få loss folk till Almedalen, men arbetar på detta. (red 2014-05-23)

INBJUDAN KULTURARVSDAGEN

Välkommen att medverka under Kulturarvsdagen 2014!

Under september månad varje år arrangeras *European Heritage Days* runt om i Europa. I Sverige äger Kulturarvsdagen alltid rum den andra söndagen i september och varje år med ett nytt tema. Runt om i landet bjuds allmänheten in till kulturmiljöer, kulturlandskap och kulturhistoriskt intressanta platser och byggnader – och historierna kring dessa berättas. Riksantikvarieämbetet är samordnare i Sverige och i samarbete med Sveriges Hembygdsförbund och Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd vill vi bjuda in dig medverka under Kulturarvsdagen 2014 i Sverige den 14 september.

I krigens spår« är årets tema

För 100 år sedan utbröt första världskriget och 25 år senare inleddes det andra. Kubakrisen hotade att utlösa ett tredje världskrig. Årets tema är högaktuellt även idag. Krigens spår gör avtryck i kulturarvet i Sverige – förr, nu, och i framtiden. Många flyr till andra länder och inte minst till Sverige. Människor med berättelser och minnen som gör avtryck i kulturarvet nu och i framtiden.

INBJUDAN KULTURARVSDAGEN forts

Vilka spår finns att berätta om eller besöka i era trakter?

Vilka minnen, platser och personer gjorde, och gör idag, avtryck i era trakter? Vilka personliga betraktelser finns att berätta om? Vad finns att visa upp i arkiven? Vilken roll spelade svenska kyrkan och andra trossamfund i dessa tider? Spåren kan följas i allt från förhistoriska byggnader, fästningar, slott, fornborgar, parker, minneslundar, minnesmärken, ransoneringskort, film och musik, kläder och rustningar, till berättelser om särskilda händelser och människor. Några tänker säkert på barkbröd och kaffesurrogat, men man kan tänka sig allt från berättarkvällar där man utbyter minnen, till cykelturer eller visningar i krigens spår.

Alla som vill och kan är välkomna att arrangera aktiviteter kring årets tema "I krigens spår" och det kostar inget att vara med. De senaste åren har runt 150 lokala arrangemang från norr till söder lockat över 15 000 besökare. På Kulturarvsdagen kan du bidra till att skapa förståelse och intresse för historiens påverkan på vår framtid. Vilka spår finns nära dig?

- Bjud in personer som kan berätta och utbyta erfarenheter
- Visa byggnader och kulturmiljöer som bär spår
- Passa på att visa det som normalt inte ses av allmänheten
- Skapa utställningar som beskriver händelserna
- Lyft fram det lokala - och gärna det vi kanske inte visste

Välkommen med din anmälan före den 1 juli. Aktiviteterna börjar läggas ut på vår webbplats under juni månad. För fler tips och information om vad det innebär att vara med som arrangör, besök oss på

www.raa.se/kulturarvsdagen.

Vänligen, Agneta Gardinge
Samordnare Kulturarvsdagen

PS. Tipsa gärna dina kontakter och nätverk genom att sprida denna inbjudan! Har du redan anmält dig ber vi dig bortse från denna inbjudan.

Kulturarvsdagen/ European Heritage Days

kulturarvsdagen@raa.se

www.raa.se/kulturarvsdagen

Kulturarvsdagen är en del av Europarådets "European Heritage Days" som äger rum runt om i hela Europa under september varje år. Då visas kulturhistoriskt intressanta miljöer och byggnader, och deras spännande historier berättas. I Sverige äger dagen rum den andra söndagen i september. Varje år har ett nytt tema. Riksantikvarieämbetet är samordnare för dagen. Läs mer på www.raa.se/kulturarvsdagen (mejl från ArbetSam 2014-04-30)